

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyilttér- és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások ide
intézendők.

Ezzel, vagy ezen!

Kaposvár, 1907. június 16.

Most már világosan kezd kibontakozni a politikai helyzet. A valóság van itt, él, csak láthatólag nem tört még ki.

Az egész nemzet várakozással és vágyakozással tekintett a Felség jubileumi utazása elé és ha aggódva is — oh mert nagyon szomorúak a tanulságai a mi történetünknek — de reménykedve várt, bizakodván abban, hogy a koronás király végre hajlandóságot és készséget mutat a nemzeti kormány alkotmánybiztosító javaslatainak elfogadására.

A vágyakozó várakozás hiábavaló volt. Elmúlt. Vége. A korona nem hajlandó alkotmánybiztosítókat adni, mert ha hajlandó volna, akkor meg volt a legszebb alkalom, hogy végre-valahára a nyilvánosság elé kerüljenek a javaslatok.

Nem kerültek és a Felség elutazott, oly hideg fogadtatás után, aminőben a

főváros lakossága részéről még része nem volt.

Ez a külsőség beszél.

Körülményeit, fejleményeinek eshetőségeit most nem fejtegetjük. Csak megállapítjuk a szomorú tény, hogy a magyar nemzet története megint abba a végzetes, századok óta annyiszor visszatérő helyzetbe jutott: a nemzet és az uralkodó ellentétes érzelmevilága szembe került egymással.

Szépíteni, elmagyarítani sok mindent lehet — egy időre. Am az események logikus fejleményei rideg következetességgel vetkőztetik le az elmagyarozás cícomait. A valóság az, hogy kiszámíthatatlan horderejű események küszöbén vagyunk. Lehet, hogy hetek vagy hónapok pergenek még le a mulandóságba, de a nagy kérdés: ki erősebb, a nemzet-e, vagy a korona, félelmes és fenyegető szörnyűséggel mered napjaink eseményei fölé és választ, megoldást követel.

A helyzetnek komolysága abban áll, hogy mindkét fél annyira kihegyezte már álláspontját, hogy visszafordulás nincs többé. Győzelem, vagy megadás: ez a kérdés. Ahogyan a nagy tépelődő mondja:

„A lét, vagy a nemlét kérdése ez.”

A nemzetre nézve igazán ez. Ha egyhangú akarat nyilvánulásának megvalósulása elé tulajdon felkent királya állít fejedelmi akaratában akadályt: le kell azokat győznie, ha mint nemzet élni akar; vagy meg kell hódolnia, lemondván jogszerű igényeiről, de akkor egyuttal letette, a szabad és önállónemzet elismerését követelő jogcímét s el mehet a „beteg ember“-ek sorába, hogy tehetetlenül szenvedje létezését azon a járszalagon és azok között a békók között, melyeket nagy Wien városában kötöznek össze.

Azonban hiba, nem, bűn volna, ha e folyó jelenségek csüggedésbe hajtának.

Ott áll a parlamentben a nem-

T Á R C S A.

Kint a Hortobágyon.

— A *Népjog* eredeti tárcája —

Mulik az idő, rohan az élet. Megyünk előre, vissza nem tekintve a sok lepergett évre, melyek mindegyike elvisz a szívünkől, lelkünkől valamit: egyik ezt, másik azt s mire az élet — delére — érünk szívünk örömtelen lelkünk megfásult lenne, ha bele nem világítana abba, a hit ragyogó szövétnéke.

Az élet — delén — álljunk meg egy pillanatra és mielőtt megkezdzenék utunkat élünk alkonya felé: tekintsünk vissza rég mult időkbe, a gyermekkorba.

Olyan a gyermekkor mint a hulló csillag, eltűnik de fénye ragyogása megmarad az élet alkonyáig: csak egy kis emlékezés kell rá, hogy feltárujon előttünk minden örömeivel megint.

Egy kép bontakozik ki belőle, rajongó gyermek almain eszmény képe — a délibabos rónaság.

Látom a pusztát. Miért szorul el a szívem?

Könybe lábad a szemem!

Te édes délibabos rónaságom, jöjj elém a mult homályából és altasd el egy időre a lelkemet. Vedd le vállaimról az évek nagy sokaságát, hogy futkossam be fürge gyermek lábakkal a rég látott kedves helyeket.

* * *

Piros pü kösd napja volt, az ünnepet kint töltöttem a fehér baju nagyapónál, mint minden évben a két hónapi szünidőt is, ha lerátuk magunkról az iskola gondját, porát. Hej mekkora boldogság is az, ha a városi gyermek kiszabadulhat a falura, azt hiszi, no most övé az egész világ

— Boldogság — egyszer volt, de nagyon régen, azóta úgy beszéltek nekem, elköltözött egy jobb hazába.

Felpakoltak bennünket gyermekeket és hajnalban elindult a három kocsis vendég, a Hortobágyon levő Mátá pusztára, pünkösdi kirándulásra.

Elmaradt a falunk Balmaz-Ujváros, majd a többiek sorban. Ringó vetések, virágos rétek, apró erek mindenfelé, melyek között komoly nyugalommal álldogáltak a hosszú lábú gölyök. A mocsaras ingoványos helyeken gémelek csapatja szálldogált.

Tíz óra tában feltáruult előttünk egy csodás kép, mindenki felkiáltott: a délibáb.

Oh hát megsaltak engem, hiszen én pusztát vártam és előttem egy nagy tenger hullámszik, rajta óriás vitorlás hajóval. Árbocai az égnek meredtek és ringott a habokon ide s tova a fehér hajó; csillogva a napfényben.

Megkaptam a kocsis kezét és ijedten kértem, Pista bácsi ne hajtson a víz felé kérem, mire nagy kacagás támadt a kocsiban.

Egy idő mulva az én bámuló szemem előtt megváltozott a kép, egy hatalmas palota állt imé előttem, körötte fak és bokrok, egész kert jobbról balról.

A palota három sor ablaka ragyog, miatha ki volna világítva. Soká gyönyörködünk benne, még az egész kép feloldalt fordult és szerte foszlott, ott maradt a helyén egy nyurga gémes kút a körülötte delelő ménessel.

* * *

Hamarosan oda értünk a Mátára s a gyermek sereg mint a kalitkából kiröppent madár futottunk széjjel és szívtuk magunkba a felséges pusztai levegőt.

Ebéd előtt meg kellett nézni a legelésző állatokat, azóta se láttam máshol olyan félelmetes nagy szarvu ökröket, teheneket mint a Hortobágyon.

Ki lett adva a parancs tereljék össze a ménest. Egy pillanat alatt lovon terem négy csikós s a levegőben egyszerre bontakozik ki négy hosszú karikás ostor, akkorát csattanva mint valami erős lövés.

A lovak szügybe vágott fejjel, nagyokat horkantva rohannak előre mint a forgó szél. Sörényük lobog, orlyukaik kitágulnak s a föld dübörög patáik verése alatt. Am a csikósok közül száguldják betanított lovaikon a széjjel rebhent ménest, csattog, dörren folyton a karikás ostor s hamarosan össze van a sok fujó, lihegő félvad állat terelve.

Mikor együtt volt a ménes, jött a csikó fogás. Mint a nóta mondja, kiszakítok a ménesből egy csikót. A kiszemelt után veti magát a csikós, leveszi lova nyakáról a készenlétben levő pányvás kötelet s a futó állat nyakába dobja olyan ügyesen,

zeti közvélemény megnyilatkozásának nagy többsége. Hogy mindenki megtehesse a kötelességét, első sorban a nemzet országgyűlésének kell kötelességét teljesítenie. Nagy, kétszeresen nagy felelősség terheli a törvényhozást e válságos időkben.

Akik ma a nemzet birodalmának letéteményesei, azok elé annak nemes feladatnak a teljesítését szabta a végzet, hogy hitvallásukat úgy szolgálhatják, mint a régi Spárta 300 hőse.

Ha elveink győzedelmével térnek meg, pajzsossal, vagy bár pajzson: az utókor áldással jegyzi fel nevüket a halhatatlanok közé; ha eldobják a pajzsot, a szent 48-as zászlót: a késő nemzedékek átka emlegeti meg káromolva nevüket!

Krónika a hétről.

Ő felsége mégis eljött hozzánk 40 esztendő jubileumára. Sőt Ferencz Ferdinánd trónörökös is lerándult Budapestre. Szép ünnepség keretében ülték meg a nagy fordulót. A Mátyás templomban folyt le az ünnepi istentisztelet, hol jelen voltak főhercegek, főherceg asszonyok, miniszterek, a parlament két háza, katonai méltóságok és konzulok. Samassa József egri érsek tartotta a szent misét és áldást kért az uralkodóra. Történtek kitüntetések és kinevezések is. Wekerle Sándor a Lipót-rendet kapta; a miniszterek titkos tanácsosok lettek, névszerint Kossuth Ferenc, Zichy Aladár gróf, Günther Antal, Jekelfalussy Lajos és Josipovich Géza; ezenkívül Jush Gyula képviselőházi elnök, Rakovszky István és Návay Lajos alelnökök hasonlóképp kegyelmes urak lettek; Nakó Sándor gróf

és még néhány főpap és főúr, szintazonképp titkos tanácsosi méltóságra emeltettek és ő felsége 167 elítéltnak megkegyelmezett.

A magyar képviselőház megmutatta, hogy a magyarságról foghegyről, legkivált a magyar országgyűlés házában, beszélni nem lehet. A magyar nemzetből gunyt űzni, a magyar nemzet ellen izgatni nem lehet. Ugyancsak elbántak Vajda Sándor oláh nemzetiségi képviselővel, a kit — enyhén szólván — kituszkoltak a Házból. A jó végzete megkímélte a tetteges inzultusoktól, de azért a felzudult Ház jelen volt tagjai szájából ugyancsak röpködtek felé az élesebbnél-élesebb szavak. Hogy ezek után a nemzetiségi agitátor nem igen teheti be lábát a parlamentbe, az bizonyos; ámbar a nemzetiségi képviselők olyanféleről beszélgetnek, hogy Vajda Sándor igenis meg fog jelenni a Házban. Hogy mi történik ekkor, azt a jó ég tudja, annyi bizonyos, hogy a képviselők nem igen tudják majd féken tartani indulataikat.

Közben folyik a horvát szó a parlamentben, a miből a képviselőház magyar tagjai vajmi keveset értenek; de azért a horvátok — udvariasság ide, udvariasság oda — élnek ezen jogukkal és horvátul karatólnak. Elvégre másképp nem tudják elsírni keserveiket és különben szűkebb hazájukban nem tartják jó hazafiaknak őket, ha nem horvátul olvassák fel beszédeiket.

A lefolyt hetet, bátran nevezhetjük az indítványok hetének. Nagy Emil több társával kezdte meg az indítványradatot, őt indítványt jegyezvén be a Ház indítványkönyvébe. Ezt követték Lengyel Zoltán indítványai, majd a többi özőnlött utánnuk. Az indítványozások hevében összetűzés is történt Nagy Emil és Farkasházy Zsigmond közt, melyet kihívás követett és párba j fejezett be. Párba jra van kilátás Farkasházy és Lovászi közt is.

alig van rá példa, hogy ne sikerüljön Megfogja a hurok.

A szegény pára futna most még jobban, de a két vas izmu kar nem engedi; kétségbeesett küzdelem támad. Az állat felágaskodik, rug, horkol, szemei villognak a düh és izgalomtól mind hiába, a csikós rövidebbre fogja a kötelet, aldozata már ágaskodni se tud, még minden porcikájában remegve habosan megadja magát.

Most jön aztán az igazi ló élet. Arany szabadság délibábos róna eltűnik előle, vagy kocsiba, vagy nyereg alá lesz betanítva.

Ebéd után leheveredtünk egy fa alá, mert a Matán az is van, de máshol a merre a szem ellát még bokor sincs. Legmagasabb növény a szamar tövis, az is árván egyedül látható itt, ott, mert irtják.

A gyermekek hamar elcsendesedtek mellettem, el-ludtak és én behallgattam a nagy messzeségbe. Hogy figyeltem csak a legkisebb zajt meghallhatnám, de semmi, szinte bántó a csöndesség.

De mi az mégis? Űtemesen hallok valami dobbanást, hallgatom honnan jön? Leteszem a fületem a földre, onnan.

Messze a távolban, valami csikó robot bele széles jó kedvében a pusztába, annak a patája verését hallom. De nekem úgy tetszik, mintha a föld nagy szerető szívének lüktetése volna, azé a földé, mely a mi hazánk szerető édes anyánk.

A távolban a nagy messzeségben seholy semmi ut. A tiszta felhőtlen kék ég körös-

körül le omlik a földre, hogy lágyan ölelje körül szerelmesét. Elgondolom mi lehet azon túl, talán a menyország Ott van a hatalmas teremő lsten és az angyalok, oda szállt hát azoknak a gyermekeknek a lelke, kik elköltöztek mellőlem, a fájdalom tanyájáról, a földről.

Nagy zajjal ébredtek pihenő társaim és nagyapó elvitt bennünket a híres hortobágyi csárdát megnézni, melyről annyit hallottam beszélni.

Borzadva gondoltam a csárda törzsvendégeire, a betyárookra, a kik itt duhajkodva énekelték, hogy korcsmárosné gyöngyvirágom galambom!

Itt mulattak sokszor a darutollas, cifra szürös betyár Zöld Marci, Bogár Imre, Sobri Jóska, Virág Pista és kitudja hány szegény legény.

Virág Pista, ez a szelid lelkű betyár, a ki elvette a gazdagok pénzét, hogy két kézzel szórja a rongyosok közé. Ő volt arról híres, hogy soha se őlt, őt énekelte meg Petőfi a pusztai találkozás című költeményében.

Végig néztem a sima pusztai uton, mely olyan volt, mint a palló. Szinte láttam az egész jelenetet, a gyönyörű menyecskeket, a pusztai királyt, a ki szeliden kér — csókoljon meg tekintetes asszony.

A délután hamar eltelt mindenféle játékkal és mi már kezdtünk belefáradni gyermekek. Közeledett az indulás ideje a szép tiszta naplementnél.

H I R E K.

A közig. bizottság ülése.

Somogyvármegye közigazgatási bizottsága június hó 12-én tartotta havi rendes ülését K a p o t s f y Jenő főispán elnöklété alatt. A bizottsági tagok csaknem teljes számban megjelentek.

A havi jelentések szerint, az alispáni hivatalnál a bizottság intézkedését igénylő akadály vagy nehézség nem fordult elő.

A kir. tanfelügyelő a dravamenti községek iskoláinak államosításával volt leginkább elfoglalva.

A kir. ügyészség felügyelete alatti fogházban összesen 127-en voltak elzárva.

Az árvaszéknél a gyámügyi közigazgatás állapota rendes volt.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint az elmúlt hóban összesen 535962 korona 95 fillér egyenes adó fizettetett be a vármegye hét kir. adóhivatalánál, vagyis 166517 korona 54 fillérrel több, mint a múlt év eme hónapjában.

Az államépítési hivatal főnöke az állami és a törvényhatósági közutak állapotát kifogástalannak mondta.

Az általános közegészségi állapot jó volt, úgy az állategészségügyi viszonyok is kielégítőek voltak.

A tavaszi használat összeírás eredménye a következő: volt a vármegyében összesen 183410 szarvasmarha, 64302 ló, 536 szamar, 7 öszvér, 261903 sertés, 278197 juh és 106 kecske.

— **Biráink pihenője.** A kaposvári kir. törvényszék birái törvényes szabadságidejüket a következőleg veszik igénybe: a jövő hó elsejével szabadságra mennek: D o r n e r Zoltán elnök egy hónapra, K i s f a l u d y Ákos és P e r c z e l Ákos kir. táblai bírák, J a n k ó Kálmán és B a b o c h a y Jenő törvényszéki bírák 1—1 hónapra, D o h m a n n

Felpakoltak bennünket ismét és elindultunk hazafelé. A társaság felnőttei igen jó hangulatban voltak és vidáman kiabáltak át egyik kocsiról a másikra.

Én nem láttam mást, csak a lemenő napot, mely méltóságtelesen hanyatlott le az ég alján óriási fény s korongjával. Tele szórta ragyogó sugaraival az eget, földet, levegőt.

Csupa arany, csupa fény minden, még a számtartó is, az a szegény megvetett növény, bibor színben pávaskodik s a karcsu reszkető fészalak arannyal vannak befestve.

Egy helyen a juhász legeltette nyáját Valószínűleg már éjszakára készülődött, mert vállára volt vetve a fűrtös, bárány bőrrrel bélelt bunda, melyet az alföldi paraszt télen béléssel befelé, nyáron béléssel kifelé visel.

A pusztán ez az ő hajléka, ágya, a nyáj őrző kutyán kívül egyedüli jó barátja. Ez óvja nyáron esőtől, hirtelen kerekedett szél és fergegetőtől.

A mint a juhász ott állott földig érő bundájában, nagy görcsös botjára támaszkodva, a mozdulatlanságáról ítélve szobornak látszott volna, ha a szemei nem ragyognak olyan értelmesen.

A napsugár végig ömlött rajta és finom sárga hálóval vont be őt és legelésző nyáját. Mennyi arany juh, ujjongtak a gyermekek, úgy-e ilyen csak a Hortobágyon terem.

Miklós és Krammer József 40—40 napra. Gábor Máttyás és Labek Kálmán 6—6 hétre, Kelemen József pedig 2 hétre.

— **A nemzet vérvesztése.** Newyorkból megdöbbentően szomorú hír érkezett. A magyarországi kivándorlók soha oly nagy számban nem szálltak még ott partra, mint május utolsó hetében. Ime a szomorú számok: eddig a heti statisztika 2—3000 közt ingadozott és csupán május első hetében emelkedett 4000-re, május utolsó hetében azonban haterhármaszáznyvenkét ember érkezett Magyarországból a newyorki kikötőjébe, köztük 1073 szinmagyar, 3331 tót, 636 német, 952 horvát és 356 román.

— **Csödbe jutott szabó.** A helybeli kir. törvényszék tegnap Lusztig M. kaposvári szabó cég ellen elrendelte a csödböt. Csödbiztos: Gábor Máttyás törvényszéki bíró, tömeggondnok: dr. Holló László kaposvári ügyvéd.

— **A kaposvári állami elemi népiskolákban a foyó 1906—1907. tanévi záróvizsgálatok a következő sorrendben fogtak megtartatni:** Junius 17-én d. e. a középponti iskola összes osztályaiban. Junius 18-án d. e. a főutcai iskola összes osztályaiban. Junius 20-án d. e. a Széchenyi-téri iskola összes osztályaiban. Junius 21-én d. e. a Petőfi utcai iskola összes osztályaiban. Junius 22-én d. e. a sétater-utcai iskola összes osztályaiban. Junius 28-án háladási isteni tisztelet és záróünnep.

— **Az esküdtek hete.** A múlt napokban érdekesebb bűnügyekkel foglalkozott a kaposvári esküdszék. Hétfőn Veres Tóth István kettős rablógyilkosságát tárgyalta és őt, mint tettest, életfogytiglani fegyházra, Pandur Józsefet pedig, mint felbujtót, 5 évi fegyházra ítélte. Igen nagy érdeklődéssel kísérték a közönség a helybeli Bunevác József bűnügyének tárgyalását. Ez az elvetemült ember f. évi január 3-án vadallati kegyetlenséggel gyilkolta meg Kis Ujpolgár János ifánfahegyi lakost, hogy tőle pénzt elvehesse. A bűncselekmény nyilvánosságra jutott részletei alapján joggal lehetett volna halálítéletet várni, de hat a mostani idők emberszerető szelleme megmentette Bunevácnak a hitvány földi életét, de a bíróság a kötetlenség helyett életfogytig tartó fegyházzal sújtotta. Bunevác elejétől tagadott, de még felesége is, aki szintén vádolva volt orgazda-

sággal, ellene vallott és elmondta, hogy férje a gyilkosság elkövetése után azzal dobta az asztalra az áldozattól elrabolt 1310 koronát: „Ezt kivülem csak Isten tudja meg te agyonvágta Kis Jánost, de ha a pénzt oda mered valakinek adni, meghalsz.” A többi tanu is terhelően vallott a részességgel védelmező Bunevácra és az esküdtek ki is mondták reá a bűnöst, míg feleségét az orgazdaságban nem bűnösnek találták. Bunevác és védője dr. Nicsovics Sándor, de a kir. ügyész is, az ítélet ellen a kir. kúriához semmisségi panasszal éltek.

— **Tanítógyűlés.** A somogy megyei általános tanító egyesület f. évi rendes közgyűlését folyó hó 19-én tartja Csurgón. A gyűlés tárgysorozata a következő. 1. Elnöki megnyitó. 2. Főjegyző évi jelentése és beszámoló a fizetésemelési ügyben kifejtett egyesületi tevékenységről. 3. A fertőző betegségekről. Tartja: Fehér Henrik dr. egészségügyi tanár és kaposvári iskola orvos. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése és a jövő évi költségelirányzat bemutatása. 5. A somogyi vonatkozású tankönyvek ismertetése. Előadja: Lengyel István kaposvári tanító. 6. Pályatétel kitűzése. 7. A természet után való rajztanításról szabad előadás. Tartja: Lonkai József kaposvári tanító. 8. Az évi segély összegének megállapítása. 9. A jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 10. Tagok felvétele és indítványok.

— **Közéiskolai tanári névkönyv.** Nemcsak a szakember, hanem az iskolák viszonyai körül tájékozódni kívánó közönség is igen jó hasznát veheti Kalmár Elek löcsei gimn. igazgató ily című könyvének, mely éppen most jelent meg igen csinos és kényelmes kiállításban. Kalmár nem csak az összes gimnáziumok, reáliskolák és felsőbb leányiskolák tanárainak névsorát és adatait közli, hanem minden intézetnél följegyzi, van-e deakasztala, internátusa, és mi ezeknek a havi díja, mennyi kedvezményt adtak bennük s mennyi intézeti ösztöndíj, vagy más segítség támogatta a tanulókat. Tájékoztatót azok-kivül az összes különféle közép- és felsőbb-leányiskolai tanár-, illetve tanítónő képző intézetekről, ezek vizsgáló bizottságairól, melyek sehol így összeállítva nincsenek. Hasonlóképp nincsenek máshol közölve a felekezeti gimnáziumok tanárainak újabbban nyújtott fizetés-kiegészítések kimutatásai, csak a névkönyvben. A nagy lelkiismeretességgel összeállított könyv 2 K 80 f. bolti áron megrendelhető a szerzőnél Löcsein, vagy bármely könyvkereskedőnél.

— **Állatorvosi kimutatás** szerint kaposvárott levágva lett május hó folyamán: tehén: 103 db., ökör: 11 db., bika: 3 db., tinó: 16 db., üsző: 86 db., bivaly: 5 db., juh: 21 db., borjú: 210 db., összesen: 455 db. Ebből látható hogy Kaposvár város lakóságának május hónapban igen jó étvágya volt.

Rendőri hírek.

Szolnok Dezső mérnök kárára a múlt napokban ismeretlen tettes 1 darab arany nyakláncot 1 darab arany szuszival és 1 darab arany szivet 90 korona értékben ellopott. Elvitt ezenfelül a tettes 10

zsebkendőt, 2 törülközőt. Réder Magdolna szakácsnétól, ki szintén Szolnok mérnöknel van szolgálatban, 1 pár fülbevalót lopott el.

Tóth József répás-pusztai gépész tegnap délelőtt a Fő-utcán kerékpárjával elütötte Jurca István Mező-utca 1. szám alatti lakos 7 éves fiút. A fiúnak az ijedségen kívül komolyabb baja nem történt.

— **Figyelmeztetés.** Az utóbbi időben több panasz érkezett a közönség köréből, hogy a heti és országos vásárokat valóssággal ellepi az iparigazolvánnyal nem rendelkező alkuszok. Felhívja ezért a rendőrfőkapitány mindazokat, akik ilyen adásvételi ügyletekkel rendszeresen, keresetképpen iparszerűleg foglalkoznak, hogy az iparigazolványt saját érdekükben váltsák ki, mert a jövőben az alkuszok ellenőriztetnek s mindazok, kik iparigazolvány nélkül találatnak, kivétel nélkül az iparhatóság elé állítatnak megbüntetés végett.

KÜLFÖLD.

A békekonferencia.

Bourgeois, Franciaország első meghatalmazottja a békekonferencián, úgy nyilatkozott egy újságíró előtt, hogy a konferencia, mely valószínűleg hat hétig fog tartani, jó gyümölcsöt fog hozni. Ha sikerülni fog a nemzetközi választott bíróság intézményeit kifejleszteni, úgymond Bourgeois, akkor meg lehetünk elégedve.

A perzsiai felkelés.

Teheráni jelentések szerint a sah erőlyesen hozzáállott a mindenféle jelentkező lázadás elnyomásához. Serege formális csatát vívott Szalar ed Dauleh herceg csapataival. Daud khán, a sah seregének vezére, jóllehet tüzérsege nem volt, mégis visszaverte az erősen ágyuzó felkelőket. Szalar ed Dauleh herceg Mendeli felé menekült, a hol apósa lakik. Daud khán üldözi őt.

Középamerikai bajok.

A san-salvadori és nikaraguai egyesült felkelők elfoglalták Acajutla salvadori kikötővárost. A san-salvadori kormány csapatai pedig megverték a felkelőket és visszafoglalták Acajutlát. Az Északamerikai Egyesült-Államok alaposan megúván a középamerikai örökös verekedését, hadihajókat küldöttek a középamerikai vizekre, hogy alkalomadtán helyreállítsák a rendet.

Azóta sokszor voltam még kint a Hortobágyon. Láttam rajta bősziúten keresztül rohanni a fergeteget, vagy elbámultam ha este kigyultak a csillagok milliárdjai: a pusztá szépsége, varázsa mindig rabul ejtette lelkemet.

És ma már tudom miért hal ki az emberekből a felebaráti, a haza és Isten iránti szeretet.

Hol tanulják meg azt, a házak, palotákkal hívalkodó nagy városokban, hol az önzés, nagyravágyás tanyája van? A hol a pénzszerzés vágya sorvasztja az embereket és a legnagyobb bűnök tenyésznek.

A szabad természet tanít meg bennünket jónak, igaznak lenni, hazát, felebarátot szeretni és azt a hatalmas örök Istent, a ki a szeretetnek kiapadhatatlan forrása.

K. Gréf Erzsé.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit föllümlő hazánk természetes szénsavasvizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomor-aldás gyomor-

Olcsoőbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

K ö z g a z d a s á g.

A pécsi kiállítás.

Általánosságban már nem egyszer emlékeztünk meg a pécsi kiállításról, most annak egyes osztályait a következőkben ismer-tjük:

A hangszerkiállításban nem csekély feltűnést kelt **Mogyoróssy Gyula** budapesti hangszergyáros (Rakóczi-ut 71. sz.) cimbalom kiállítása. Azt hisszük, hogy a cimbalom gyártásban a vezérszerepet e fiatal iparos vette át. Ujitásai, modern magyar stílus tulipános cimbalomja bámulatosak. Remek műveit látva, a legnagyobb jövőt jósolhatunk neki. Kossuth Ferenc s Szerényi József is e kiállítás előtt időzött legtovább s több felvilágosítást kért a hangszerek fejlődéséről a cég főnökétől. Frigyes főherceg is nagyon érdeklődött.

Meglepően egyszerű az **„Első Magyar Bélyegzőgyár” (Klassohn A. cég)** kiállítása, melynek telepe Budapest, IV. Koronaherceg-utca 9. sz. a. van. A cég hosszú fennállása alatt tanujelét adta igazi rátermettségének, mert e téren a legkiválóbb és minden versenyen felül áll. Amit a pécsi kiállításon bemutat, nevezetesen cím- és felirattáblákat, pecsétnyomokat, bélyegzőket, domborsajtókat és egyéb szakkavágó cikkeket, azok mindvégig páratlanul jó kivitelűek, annyira tökéletesek, hogy a hasonló külföldi gyártmányokkal egy színvonalon állanak, amely körülményről egyébként ékesen tanuskodik a több bel- és külföldi kiállításon nyert elsőrendű kitüntetés és ő felsége, a királytól kapott aranyérem. A cég 1842-ben lett alapítva, tehát már több mint hat évtized óta fejleszt, tökélesíti nálunk az ipar ezen ágát és hogy e cég tényleg első e nemben, még az is bizonyítja, hogy kizárólagos szállítója az összes ministeriumoknak, a m. kir. postának, a m. kir. államvasutaknak és magánvasutaknak.

A magyar ipar szép haladásáról tesz tanuságot **Kondor Rezső**, budapesti lakatosmester (VI. Eötvös-utca 33.) kiállítása, ki kilenc különböző, tisztára orvosok használatára készült tárgyat állított ki Pécsen. E kiállítást a jelenvolt orvosok és szakférfiak elsőrangúnak jelentették ki, a mi nem csoda, mely Kondor Rezső ezen a téren egyedül áll és már 10 éve foglalkozik ezen speciális dolgok készítésével. Az általa kiállított műtő és vizsgáló asztalokat, műszer és kötőszert szekrényeket sajnos azelőtt külföldön kellett beszerezni, de mióta Kondor Rezső meghonosította hazánkban ezen ágazatot, kórházainknak, orvosainknak és az érdekeltek nem kell külföldre menni, nem is mennek, mert Kondor Rezső fáradtságát, munkát nem kímélve, megvetette ezen cikke alapját idehaza. Frigyes főhercegnek is feltűntek Kondor ügyes produktumai és elismerését fejezte ki előtte.

A **Magyar Styria Kötőgépgyár** igen tanulságos csoportot állított ki, mely céget Magyarországon **Fogl József Lajos** ur, Budapest, VI. Csengery-utca 54. képviseli. A styria-kötőgépgyár e kiállításra néhány darab gépet hozott le, mely gépek állandóan üzemben láthatók, hogy a nagyközönség a gyárak gyakorlati értékét mértékeln tudja. Mikor a fővédnökök a kiállításra érkeztek, a gépeket működésbe hozták és az ott levő képviselő adta meg a szükséges felvilágosításokat, melyeket a fenséges főhercegi pár kegyesen vett tudomásul.

A kiállításon nemcsak a szakemberek figyelmét is leköti egy okos, speciálisan magyar találmány, melyet **Zlamál és Tsa**

cég (Budapest, II. Krisztina-körút 151.) állított ki. E találmány az u. n. „Gamma”, mely egy gomblyukvarró készülék, a mi nélkülözhetetlen szabók, cipészek, fehérvarrónók és más hasonló iparágaknál. E gomblyukvarró készülék dicseri a magyar ipar kiválóságát és nemcsak idehaza hanem külföldön is nagy elismerést vívott ki magának, miután minden államban szabadalmazva van. Praktikusságánál, olcsóságánál fogva mindenhol megkedvelték a gomblyukvarró készüléket. E gomblyukvarró készülék tetelesen megkönnyíti a munkát, mert a nehézkés, hosszadalmas kézivarrást pótolja, tehát gyorsaság, munka és időtakarítás éretik el e gomblyukvarró-készülék útján. E készülékkel óránként 150—200 tökéletes gomblyuk elkészíthető és kelmékhez bőrhöz, vászonhoz stb. egyformán, használható. Ezen gomblyukvarró készüléknek különösen az adja meg nagybecsét, hogy minden gépre alkalmazható és vele különféle nagyságú gomblyukakat lehet varrni; továbbá más hasonló gyártmány 900 korona, tehát megfizethetetlen, míg ennek ára csak **25 korona**, tehát minden család által könnyen megszereshető, nem is szabad egy házban sem ily praktikus találmánynak, egy ily gomblyukvarró-készüléknek kiányozni. Frigyes főherceg szép találmányáért a cég jelen volt főnökét, **Zlamál Lajost** meleg szavakkal megdicsérte.

Hogy a modern fogtechnikai tudomány mily nagyot fejlődött, arról élénken tanuskodik a pécsi kiállításon **Guttermuth János** budapesti fogtechnikus tanulságos kiállítása, kinek műterme Budapest, Baross-tér 20. I. 3. alatt van. Guttermuth János kizárólag saját találmányu dolgokat állított ki s már e szempontból is uttörőnek mondható e téren, ami kétségtelenül a magyar ipar dicsőségére

valik. Feltűnést keltőek az egész világon szabadalmazott szájpaddás nélküli fogsorai, a mik immár általánosan elterjedtek és méltán nyilatkoztak róluk elismerőleg az orvosi és szakkörök. Nemkülönböztetve a látogatók figyelmét Guttermuth János egy másik találmánya a fogkefeje és egyéb különleges szabadalmi osztatlan tetszésben részesültek. A vidékiek, akiknek dolguk akad a fővárosban, nem mulasztathják el e kiváló fogtechnikust fölkeresni, ha szükségük van rá. Egyébként Guttermuth Jánost a főherceg megdicséri e érdekes kiállításáért.

A pécsi kiállításra rándulók az ottani Iparcsarnokban csakhamar ráakadnak **Gertler Adolf** (Budapest, VIII. József-körút 75. sz. kézimunka iparos gyönyörű kiállítására, ki megannyi szebbnél-szebb, a magyar ipar kiválóságát dicserő kézimunkákat állított ki. E derék és türelmő iparos uttörő a hazai ipar terén, kiállított tárgyait ő maga tervezte és ő maga volt a műrajzolójuk. Hogy mily elsőrendű e téren Gertler Adolf, bizonyítja az, hogy több kiállításon első díjjal lett kitüntetve. A fenséges főhercegi pár figyelmét sem kerülhette el a cég kiállítása és a jelen volt főnök előtt meleg elismerésüket fejezték ki. A vidéki hölgyek figyelmébe, nemkülönböztetve tanítónők és intézetek partfogásába ajánljuk e megbízható céget, mely készséggel küldi meg minden érdeklődőnek gazdag képes nagy arjegyzékét ingyen és bérmentve.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kusa Ernő.

BALATONFÜRED

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében. Posta, távirda és telefon helyben.

— Elsőrangú fürdőintézet. —

Fürdőidény május 26-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsavótej- és szőlőkúra — **Szénsavas meleg pezsgőfürdők** Schwartz rendszere szerint. **Masszázs.** Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton tavi hidegfürdők és uszodák — **Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: szívbántalmak, vérszegénység, görvély, gümőkór, csúsz, köszvény, légző szervek hurutos bántalma, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőség, női bajok és idegbántalmakban.** — Hegyek által védett gyönyörű fekvés, diszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétatársarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyvesliget, téréne, naponkint színelőadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsolnakázás Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillertől 10 koronáig. Június 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és 1/3 Veszprém (Jutas) Siófokról gőzhajón 1 óra Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **dr. Huray István** kir. tanácsos. — Lakásmegrendelés k elől-g beküldése mellett **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüreden. **A balatonfüredi ásványviznek**, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, főraktárosa: **Édeskuty L** udvari ásványvizszállító **Budapesten.** Prospektussal ingyen szolgál **a fürdőigazgatóság.**

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozők az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékoztatást szerezhetnek.

Manhold Kálmán

KULA. Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atányon tajtisztán, sima és gyökereszőlőoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca elősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen olcsón, (értsd: nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen tiszta gépkendő-olajat, henger- és kenő-olajat, eredeti „U s z ó” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, szíjakat.

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26. szám.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt tisztítással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI. Andrassy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesóbban.

Arjegyzzék ingyen.

**Székely I. József
Gyöngyös.**

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akác esemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „ Vadalma-esemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónaprosózsák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendü kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolesóbb áron.

160 oldalas főarjegyzzékünk kívánatra bérmentve.